

Bryssel den 23 februari 2026
(OR. en)

6343/26

SOC 84
EMPL 35

NOT

från: Ordförandeskapet
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Att bryta fattigdomscykeln: utveckling av personcentrerade
stöd- och aktiveringstjänster
– *Diskussion*

För delegationerna bifogas ordförandeskapets vägledande not om ovannämnda ärende inför diskussionen i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 9 mars 2026.

ATT BRYTA FATTIGDOMSCYKELN: UTVECKLING AV PERSONCENTRERADE STÖD- OCH AKTIVERINGSTJÄNSTER

Att bryta fattigdomscykeln

Under 2025 bekräftade ordförande Ursula von der Leyen i sitt tal om tillståndet i unionen unionens långsiktiga vision och underströk att unionen kommer att fastställa sin plan för att bidra till att utrota fattigdomen senast 2050¹. Uppnåendet av detta övergripande mål i unionen försvåras av ihållande levnadskostnadstryck, makroekonomiska utmaningar och ekonomisk osäkerhet.

Långvariga utmaningar, såsom fattigdom bland förvärvsarbetande, ökande begränsningar vad gäller bostäder och prisöverkomlighet samt ett betydande antal familjer med barn som lever i fattigdom, illustrerar problemets flerdimensionella karaktär. Detta visar på behovet av mer övergripande och effektiva politiska åtgärder. Dessa åtgärder omfattar inte bara tillräckligt inkomststöd till behövande utan också ökad aktiv inkludering och tillgång till grundläggande tjänster. Fattigdom i tidig ålder fortsätter att ha djupgående och varaktig verkan både på individ- och samhällsnivå, vilket leder till ojämlikheter i socialt deltagande och samtidigt förstärker överföringen av nackdelar mellan generationer. Därför behöver vi starkare förebyggande mekanismer för att minska risken för att människor överhuvudtaget hamnar i fattigdom och samtidigt ta itu med fattigdom som går i arv mellan generationerna.

Utveckling av personcentrerade stöd- och aktiveringstjänster

Stöd- och aktiveringstjänster som är personcentrerade har visat sig vara effektiva när det gäller att motverka sociala ojämlikheter och ge människor möjlighet att utveckla sin fulla potential.

¹ Talet om tillståndet i unionen 2025.

Ökade investeringar i integrerade högkvalitativa stödtjänster med tillräckliga resurser – inbegripet tjänster för social inkludering (till exempel socialt arbete, rådgivning, coachning, mentorskap, psykologiskt stöd och rehabilitering) och andra allmänna stödtjänster, inbegripet förskoleverksamhet och barnomsorg, hälso- och sjukvård, långvarig vård och omsorg, utbildning och bostäder – är avgörande för att ta itu med de strukturella orsakerna till fattigdom och bryta det sociala arvet av utsatthet.

Det är viktigt att prioritera politik som underlättar tidigt engagemang och individanpassat stöd, inbegripet individuella kompetensbedömningar, yrkesrådgivning och riktade utbildnings- eller omskolningsmöjligheter som är anpassade till arbetsmarknadens behov. För att aktiveringspolitiken ska vara effektiv är det viktigt att den är utformad kring individens mål, förmågor och sociala sammanhang, med tanke på att självbestämmande, sociala kontakter och självförmåga är avgörande för att bryta utanförskapet. En personcentrerad utformning främjar också värdighet, självständighet och valfrihet.

För att bekämpa fattigdomens komplexitet krävs samtidigt samarbete mellan sektorer – såsom sociala tjänster, hälso- och sjukvård, utbildning, sysselsättning och bostäder – med smidiga sätt för enskilda att få tillgång till det de behöver ”under ett tak” eller genom samordnade hänvisningssystem. Det är särskilt viktigt att stärka kopplingarna mellan systemen för socialt skydd och de offentliga arbetsförmedlingarna, samtidigt som incitament införs som gör övergången till arbete ekonomiskt rimlig och hållbar. Sådana stödjande strategier främjar inte bara integrationen på arbetsmarknaden utan bidrar också till ett bredare socialt deltagande, lika möjligheter och social sammanhållning.

Dessutom bidrar engagemang från lokala organisationer, stödgrupper och gräsrotsaktörer till att säkerställa att tjänsterna är skraddarsydda, målinriktade och tillgängliga. Samhällsbaserade modeller främjar också ömsesidigt stöd och socialt kapital, vilka är nyckelfaktorer för hållbar inkludering.

För att uppnå maximala resultat måste insatserna bygga upp förtroendet, minska internaliserad stigmatisering och förbättra förmågan att hantera problem så att effektiva sociala resultat uppnås, i linje med den gröna och den digitala omställningen.

Den första ”EU-strategin för fattigdomsbekämpning” någonsin, under första halvåret 2026, förväntas stärka och belysa vikten av personcentrerade stöd- och aktiveringstjänster. Vissa framsteg har gjorts mot 2030-målet att minska fattigdomen, men den övergripande takten är fortfarande långsam. Fattigdomen fortsätter att i oproportionerligt hög grad drabba kvinnor, barnfamiljer och människor i utsatta situationer, vilket visar hur brådskande det är med mer samstämmiga, riktade och framåtblickande åtgärder. Det är absolut nödvändigt att politiken är ändamålsenlig, kompletterar stödåtgärder och omfattar förebyggande strategier. Ökad politisk samstämmighet och samordning på EU-nivå, nationell nivå och regional nivå, även genom den europeiska planeringsterminen, är avgörande för att säkerställa att ingen lämnas utanför.

Syftet med diskussionen

Mot bakgrund av ovanstående uppmanas ministrarna att diskutera effektiva strategier för att bryta fattigdomscykeln, med särskild tonvikt på den roll som personcentrerade stöd- och aktiveringstjänster har. Diskussionen syftar till att göra det lättare att undersöka övergången från rent monetära förmåner till holistiskt individanpassat stöd och tjänster in natura. I detta sammanhang kan ministrarna fundera över hur systemen för socialt skydd och aktiveringstjänsterna bättre kan anpassas till självständighet, social inkludering och sysselsättning.

Diskussionsfrågor

Mot denna bakgrund uppmanas ministrarna att fundera över följande frågor:

- 1. Vilka åtgärder genomför ni som på ett effektivt sätt har stärkt personcentrerade stöd- och aktiveringstjänster för att förebygga fattigdom och/eller socialt utanförskap?*
 - 2. Hur kan personcentrerad stöd- och aktiveringspolitik integreras i EU:s kommande första strategi för fattigdomsbekämpning någonsin?*
-